

Oglas, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oplate itd. šalju se naputnicom ili položnicom pošt. Medonice u Beču na administraciju lista u Puli.

Kod narudbe valja točno naznačiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne prima, treba to javi odpravnicu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše „Reklamacija“.

Čakovnog računa br. 817-849. Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari.“ Narodna poslovice.

Odgovorni urednik i izdavač Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare Laginja i dr. prije J. Krmpotić i dr. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crocchiera br. 1, II. III).

Iz carevinskoga vieća.

Beč 1. 5. 1908.

Dne 30. aprila o. g. započelo je takozvano proljetno zasjedanje carevinskoga vieća. Zanimanje u toj sjednici bijaše veoma slabo a i sam dnevni red nije pružao ništa osobita. Broj zastupnika bio je jako proredjen, što je znak, da zastupnici imadu kod kuće važnijeg posla ili da nebijahu upozoreni od protelnika pojedinih klubova, da se na vrijeme u Beču nadju.

Nakon obavijenih formalnosti prešlo se je na priobćenja. Usljed jezikovnog sukoba kod sudova i na poštah u Českoj zahtjevali su radikalni Nijemci, da se proćita mnogobrojne interpelacije od rječi do rječi. Tim se lijednoze tobože osvetliti vladi koja nebrani dostatno njemačke interese u Českoj što bolje rekuć, koja nemože sa lica zemlje izbricati većinu českok stanovništva u Českoj — premda bi to možda i sama željela. Suhoparno čitanje interpelacija trajalo je preko jednog sata.

Zatim su slijedili isto tako suhoparno proćitani odgovori raznih ministara na mnogobrojne interpelacije. Kažemo suhoparni, jer se gospoda ministri kod čitanja odgovora toliko štede, da ih nemože čuti ni najbliže stojećim slušatelj. Odgovarali su na pite ministri pravde, unutarnjih posala, željeznica i ministar za zemaljsku obranu.

U svemu odgovarali su na preko sto upita.

Čitanje tih odgovora tumačili su nekoi šaljivdijije kao obstrukciju sa strane vlade. Čitava je sjednica prošla uz najveću nepažnju zastupnika.

Na koncu prijavi predsjednik da će biti buduća sjednica u ponedjeljak poslije podne i to zbog 1. maja i radi toga, što se obično po subotah nećrži sjednica, a subota je pala na 2. maja.

Radi jezikovnog sukoba u Českoj, o čemu govorimo na drugom mjestu, nastali su u parlamentu vrlo napeti odnošaji između Čeha i Niemaca, te između prvih i vlade. Vlada se nalazi u težkom položaju t. j. između dviju vatra; s jedne strane udaraju na nju Česi, s druge Niemci. Ovi posljednji nemogu uz sebo trpjeti drugog naroda ili plemena, koji hoće da mu bude ravn i ravnopravan. Česi koji su u Českoj, brojniji, a znanjem i bogatvom Niemcem ravn, neće da budu i nadalje Niemcem zapostavljani, i to tim manje, što za njih govori zakon i pravica.

Ministar predsjednik barun Beck, velik vještak u stišavanju strasti, u umirenju obćivajuca, a osobito u tom, što znađe uz sebo držati pojedine stranke i tim, da svakomu nešto obeća, a nikoga nezadovolji, našao se je u neprilici jer se izjavilo slozini i solidarnosti sve njemačke stranke u pitanju jezikovnom u Českoj. On je uvjoren, da je pravo na strani českokoga naroda u Českoj, ali što mu to pomože kad mu se svi Niemci groze, da će protiv njemu u opoziciju ako zadovolji pravednim zahtjevom českokoga naroda.

Beč 3. 5. 1908.

Ministar Peschka.

Od četvrtka na petak po noći premirno je naglom smrću njemački ministar zemljak Peschka. Ta je nenadana smrt još više otežćala položaj ministra predsjednika.

Ministar Peschka došao je u četvrtak oko pol noći u svoj stan, te ga je udarila kap prije nego li je mogao u krevet. Privrati liečnik ustanovio je smrt, koja je usljedila usljed kapi i bez ikakve muke.

Njemački ministar — zemljak rodio se je u njemačkom djelu Česte g. 1866, to je svršio pučku školu u rodnom mjestu a položio kasnije gospodarsku školu. Bavio se je gospodarstvom i ubrajao ga među najvrjednije gospodare u Českoj. Dugi niz godina bio je pokojnik načelnikom rodne obćine, članom zemaljskok kulturnog vieća za Česku, zemaljskim zastupnikom u Pragu te ponovno državnim zastupnikom. Pod konac prošle godine postao je nakon ostupaja njemačkog ministra — zemljaka Prade-a, njemačkim ministrom zemljakom. Već duže vremena trpio je od srćane bolesti. Bio je srednjeg stasa ali krupan i debeo. Stanovao je u Beču u istom hotelu, u kojem stanuju naši zastupnici iz Istre, te je znatajno, što je naš Dr. Laginja pred mjesec dana videći ga predi kroz rzeduću dvoranu prema drugovom kazao: ovaj neće dugo ministrovati.

Pogreb ministra Peschke bio je u nedelju poslije podne i to vrlo veličanstven. Sudjelovale su sve državne oblasti, zastupstvo, vojništvo, djactvo itd. Mrtve ostanke odvećoše posebnim vlakom u Česku kamo ga pratiše mnogi drugovi zastupnici.

Radi smrti i pogreba ministra Peschke odrekao je predsjednik državnog sabora sjednicu urećenu za ponedjeljak i urekao ju za utorak u jutro u 11 sati.

Prvi maja prošao je u Beču posvo mirno. Radnici obćdržavali su mnoztvo skupština u Beču i okolici, koje su prošle u miru i redu. Poslije podne nastala se je većina bećkog radništva u Prateru, gdje se po svojoj zabavljala i na veter u najljepšem redu razila.

Nijemac kao Nijemac.

Naš blagopokojni Dr. Dinko Vitezčić tužio se je često svojim prijateljem dok je bio u glasovitom Hohenwartovom klubu na carevinskom vieću u Beču kako su nam Slavenom svi Niemci protivni i da se od Niemaca, bilo koje stranke nemamo nikakvom dobru nadati. Našem volikom pokojniku nije se moglo stalno prigovoriti da je bio pretjeran ili neumjeren u svojim zahtjevijh glede narodnih naših prava, koje je on u Beču dugi niz branilo i zagovarao. Njega je vada srdilo i grizilo, što se našem narodu u Istri nedože niti ono malo mrvica, koje padaju sa gospodskih stolova i što se ga krali u dušavnom i gospodarskom napredku i od strane onih, koji bijahu s njim u istoi stranici, ali koji bijahu njemačkog jezika i njemačkog ćućenja. Bijahu to doduše tako zvanii umjereni ili pravedni tobož Niemci ali oni su tu prav-

vicu krojili samo po svojem laktu za seba a njihovi drugovi, članovi istog kluba, Slovenci i Hrvati, ostajali su uvijek praznih ruku.

Na ova razmišljanja iz prošlosti navelo nas je postupanje nasljednika i sljedbenika Hohenwartovih u carevinskom vieću t. j. takozvanih konservativnih Niemaca, ili što još više, kršćansko-socijalnih Niemaca, koji se danas, jedni i drugi, nalaze uzdruženi u parlamentu u jednom klubu a pod vodstvom bećkog načelnika i zastupnika Dra. Karla Luegera.

Kod nas imade među našom inteligencijom i danas mužava, koji misle, da su nam Slavenom oni Niemci pravedni i da nebi pustili, da se bilo kojemu slavenskomu plemenu bila ma kakva nepravda dogodi.

Nu najnoviji dogodjoji u Českoj i u carevinskom vieću osvjedoćili će svakoga koji novine ćita i svojom glavom misli, da tomu haš nije tako.

Naša braća u Českoj bore se odavna za pravo svoga jezika u javnom životu u svojoj domovini, koje pravo ih ide bez dvojbe po božjem i pisanim zakonu usljed njihovog broja, njihove velike nobrazbe, bogatstva itd. Pa kad su posljednji dana u pitanju jezika kod sudova dobili mrvicu toga prava i kad se je neki poštanski ćinovnik usudio da se posluži u službi svojim materinskim ćeskim jezikom skoćili su na noge najprije Niemci Českoj i na zaštitu njemačkog jezika u toj drevnoj slavenskoj kraljevini.

Tomu sveobćemu njemačkom vapaju pridružila se je konaćno i njemaćko-konservativna i njemaćko-kršćanska stranka kao da je tobož u istinu ugroženo Niemstvo u Českoj ili kao da se tamo u istinu nanosi kakva nepravda Niemcem i njihovom jeziku.

U bećkih listovih ćitamo pismo predsjednika konservativno-kršćanskih Niemaca Dra. Luegera upravljeno na predsjednika kojem kaže, da će njegova stranka kano i do sada odlučno braniti prava njemačkog naroda i da pri tom računaju stalno na sudjelovanje sviju njemaćkih zastupnika.

Bilo bi ludo i pomisliti, da će soli konservativni i kršćansko-socijalni Niemci bilo komu za volju i bilo za kakvu stvar odrediti svog niemtva, ali oćekivati bi se svakako moglo, bar od ovih posljednjih da će biti prema svakomu jednako pravedni i da će raditi prema kršćanskim načelom, na kojih — kažu da se njihova stranka temelji, po onoj božanskoj: *nećini drugomu* itd. ili po onoj: *ljubi iskrenijega kao samoga seba*.

Mjesto toga što vidimo? Stranka ova pristala je otvoreno uz ono, koji stvoriloše ovakovo robstvo za sve Slaveno Austro-Ugarske, koji to robstvo i danas podržavaju, koji svoje gospodstvo na lošu robstvu osnivaju i koji se mogu jedino naslijem, nepravdom i nezakonitoću na vlasti uzdati. Takovo postupanje nije zaista kršćansko, već stranaćko, nepravdom i nasilno pa za to i zaključujemo da je Nijemac kao Nijemac.

izlazi svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju nepodpisani ne tiskaju a rećtrahirani ne primaju. Predplata sa poštarijom stoji 10 K u obće, na godinu ili K 5 — odn. K 2-50 na pol godinu. Izvan carevine više poštarina. Plaća i utućenje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h, zaostali 20 h, koji u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u Tiskari Laginja i dr. prije J. Krmpotić i dr. (Via Gluzia br. 1), kamoneka se nadovljuju sva pisma i predplate.

Glavna skupština Družbe sv. Ćirila i Metoda.

Ravnateljstvo „Družbe sv. Ćirila i Metoda“ javlja nam, da će ovogodišnja glavna skupština družbe sv. Ć. i M. sa Istru biti u Puli dne 31. svibnja. Toga će dana krenuti iz Voloskog i Opatijske posebni parobrod, koj će pristati eventualno u Lovranu, Mošćenikoj Dragi, Brseću i Rapcu, ako to na vrijeme saćrađi izvjestan broj rodoljuba, koji bi radi prisustvovati skupštini. Žalimo, da parobrod ne će moći tćitati nijedno luke na otocima, pošto bi se timo isćugubilo mnogo vremena, dok je poćetak skupštine saćazan već na 10 i pć sati u jutro.

Umoljavaju se velegledni oćdori društvenih podrućnica, da izaberu oćadlanike na glavnu skupštinu.

Pogled po Primorju.

Puljako-rovinjski kotar:

Pula 7. V. 1908.

Proslava prvog maja sa strane našeg naroda isćpala je ovdje potpunom u redu. Do kasno doba u noći prostrani je vrt straga „Narodnog Doma“ bio pun punction našeg radništva, koji se je liepo zabavljalo uz sviranje glazbe. Vrt je bio sjajno razsvijetljen, bacalo se umjetnu vatru, i velika hrv. trobojnjica pričala je svima da smo mi Hrvati ovdje u Puli na svojem ognjištu i da se s nama mora računati. Držali su prigodne govore, g. L. Kriz, predsjednik „Narodne Radnićke Organizacije“, koju je priredila ova svećanost, i jedan oćadlanik „N. R. O.“ iz Trsta. Sve je prošlo u najljepšem redu.

Jućer 6. o. mj. došao je u naš grad njemaćki car sa suprugom i dvojicom najmladje djece na svojoj jahti „Hohenzolern“ Car Vilim, carica Viktorija Augusta i princevi sa pratnjom ostali su samo jedan dan u Puli. Za doćek visokih gostova ćinile se već od strane naše ratne mornarice velike pripreve. Zapovjednik ratne mornarice admiral grof Montecuccoli stigao je bio amo da nadzire te pripreve i da doćeka carske goste. Za doćek carskih supruge, sakupili su se u luci u službi stojiće ratne ladje t. j. oklopnjaće „Nadvojvoda Karlo“, „Nadvojvoda Fridrih“, „Nadvojvoda Ferdinand Maks“, „Monarch“, „Wien“ i „Budapest“ te razni brodovi križari, torpednjaće i t. d.

Vielki su putnici pogledali dne 6. sve što imade ratna mornarica zanimljivijeg i važnijeg na kopnu i na moru.

Admiral Montecuccoli je u imo cara i kralja Franje Josipa pozdravio visoke goste, to li na „Lacroni“ ratnom brodu pogostio.

Na 4. s. i 40 ćasa p. p. odputovao je car Vilim sa pratnjom posebnim vlakom put Beča, da tamo ćestila našem vladaru k njegovoj šestdesetogodišnjici vladanja, gdje će se saćitati i ostali njemaćki vladari.

Vodnjan, 3. 5. 1908.

U ovom talijanskom gradiću Istro ne može da dođo do redovite uprave na

obćini. Medjusobno grizu se duše talijan-
ske stranke i. j. narodna i pučka, nepu-
tajud jedna drugoj do jaslara.

Posljednjih smo godina opetovano ja-
vili kako daju ostavke sad načelnici, sad
vijećnici ili obćinski zastupnici jer smetaju
jedni drugim na obćinskoj upravi. Ovih
dana položilo je čast obćinski načelnik, a
za njim se povuklo 16 obćinskih zastup-
nika. Za razlog navodjaju taj, što prieci
talijanska pučka stranka u provedjanju
korisnih predloga i zaključaka. Usjedi
ostavke tolikog broja zastupnika bili će
po svojoj prilici razpušteno obćinsko zastu-
pstvo.

+ Ana Lazaric

Iz Medulina javljaju tužnu viest da je
u noći 30/4—1/5 ispustila svoju plemenitu
dušu, gospođa Ana Lazaric, predsjednica
tamoshnjeg kosumnog društva. Sprovod mile
pokojnice vršio se je dno 2 t. m. na 3
sata poslije podne.

Ožalošćenjoj obitelji naše saučestće.

Lošinjski kotar.

Mali Lošinj 4. 5. 1908.

Devetnaestgodisnji mladić Josip Rainis
koji je u požaru dno 19. pr. mj. (o kojem
smo zadnji dopis) zadobio teško rane,
nakon neizrecivih je muka u mjestnoj
bolnici dne 27. pr. mj. ispustio dušu.
Sprovod se je vršio dan zatim. Uvili-
noj majci kazalo se da će se sprovod vr-
šiti dno 29. pr. mj. nu sjetivši se, da se
nešto vani događaja, raztvorila je najednom
prozor upravo u času, kad je mogla vidjeti
zalostnu povorku, u kojoj je sav grad su-
djelovao.

Potresan prizor koji se je tada dogo-
dio nije moguće opisati. Lomeći rukama
zvala je bledna majka ljubljenoga sina, te
htjela ići za sprovodom, što njoj zaprie-
čiše. Sprovodu je sudjelovalo i cijelo sve-
ćenstvo bezplatno.

Pomutnjom ispustio sam spomenuti,
da je znašne štete od ovog požara pretr-
pio i pekar g. I. Istenić u neposrednoj
blizini slastičara. Ovakove vatre i nesreće
M. Lošinj još ne pamti.

Dne 30. pr. mj. vratilo se iz kaznionice
u Rovinju gdje je odsjede dugih 6 mjeseci
naš narodni mučenik g. Nikola Vudulić-
Albić.

Cielj se je dan nesmetano vijala na
njevogvoj kući hrvatska trobojnjica, kazala
je jasno i glasno da je Vidulić još živ, da
je još Hrvat i da će se još većom žestinom
boriti za narodna prava. Evala mu živio!

Krčki kotar:

Krk 3. 5. 1908.

G. Mateju Barbačiću, c. k. pilotu u Krku,
nestalo je barčice. Neki su ju zlikovci mo-
rali noću izvesti daleko u more, nakretni
kamenjom i pustili na dno. Našli su se
samo pajolci i vesla. Sumnja se, da je to
osveta proti g. Barbačiću za njegovo zdu-
šno vršenje službe, što valjda nije po volji
dotičnim bezdušnicima.

Omišalj 4. 5. 1908.

Društvo za steđnju i zajmovo održavalo je
dne 20. o. m. svoju redovitu glavnu skup-
stinu. Bilo je prisutnih preko 70 zadruga.
Novoizabrani odbor sastoji se ovako:
Predsjednik: vitez Tadej dr. Bielniki, li-
ječnik; podpredsjednik: Pop Ivan Grško-
vić, upravitelj župe; odbornici: Ilijč Pe-
tar i Zvijč Nikola, mornari te Nikola Al-
baneže, postolar; računarom bi izabran Ni-
ko Kraljić, dosadašnji računarski vježbenik.

Steđioničkih uložaka u omišaljskoj po-
sudnici bilo je dne 31. prosinca 1907:
Kruna 571.289.48. Čistog dobitka bijaše
K 2.987.12, koji će se po zaključku glavno
skupštine pribrojiti prihrami od Kr. 7.474.
47. Ove brojke dokazuju, kako su bilo
neomovano ono glasno, koje su zlobna je-
zitična širila u prošloj godini proti posulnici.

Stara Baška 4. 5. 1908.

Kužna bolest ili glad? Najamnik pašnjaka
„Dokolovo“, što je vlasništvo „Javna do-
brotvornosti“ u Rabu, pase na tom paš-
njaku nešto na svoj a nešto na tuđi ra-
čun oko 100 glava goveda između kojih
i dvije krave steone. Kužna bolest ili os-
kudica krme?

Voloski kotar:

Glavna skupština Kotarske gosp.
Zadruga Volosko-Opatija.

Kotarska gospodarska zadruga Volosko-
Opatija držala je dne 23. aprila svoju dv-
desetu glavnu skupstinu u Berseču. Pris-
utnih je bilo oko 100 članova iz Berseča
Mošćenica i Voloskoga, a počastili su skup-
stinu svojom prisutnošću gg. zastupnik
prof. Spinčić, glavar kastavski i pod-
predsjednik ove zadruge, Kaž. Jelusić i
obć. savjetnik Fr. Dukić. Predsjednik g.
V. Tomićić pozdravi prisutne članove i
mile gostove, kojim zahvali na počasti, te
spomenu smrt zaslužnih starih članova
pomorskog kapetana i posjednika Tomasića
Marijana iz Voloskoga, Tomasića Ivana iz
Opatije, Negovelića Ivana iz Mošćenice, te
trgovca i posjednika Rada pl. Maročchina
iz Voloskoga. Svim tim u počast skupština
uzviklana: Slava!

Iza pročitavanja zapisnika lanjske skup-
štine, pročita tajnik g. M. Trinajetić iz-
vješće o zadružnom radu u minuloj godi-
ni. Orisa kako se je prvih mjeseca lanjs-
ke godine ljetina krasno prikazivala i kako
su nam sljedeći mjeseci dugom sušom, pa
tučom otoli skoro sav prirod i prietili čak
i lozi. Zadruga je to nevoljno stanje pri-
obćila na višem mjestu i molila pomoć,
akoprom joj prijašnje iskustvo nije poda-
valo ikakove nade, jer sva što se do sada
pitalo ili nije nikada bilo dano, ili je bilo
dano kad je mali posjednik bio jadom i
mukom zimu prokurubrio te nije te pomoći
više ni trebao. To se je i ovaj put dogo-
dilo. Za područje naše zadruge je vlad-
ni dopitala pripomoć od K 1000 u januaru
mjesecu ove godine. Tim se imalo naba-
viti siena te ga dati nekome za pol cijene
a nekome badava. I to malo, što se na-
mijenilo dati, nije ni danas, na Jurjev
danak, još dano!

Izgubiv ostali prirod, naš je posjednik
posvetilo svu svoju brigu lozi, a gospodar-
ska zadruga mu je priskočila u pomoć
nabavom dobra i jeftina sumpora, modro
galice, škropilnica i prašilnica, koje je da-
vala badava na uporabu, te prodavanjem
rozga i žilavina amerikanških loza uz vrlo
malenu cijenu iz zadružnog vrtla. Razdalo
se oko 20.000 što rozga, što žilavica.

Mnogim se naručilo drugdje amerikan-
skih loza ciepanih sa plemenitim vrtima
domaće loze. Zaližbože nekogi nisu mogli
dobiti ništa, jer su kasno naručili, pa nije
ih se moglo više naći.

Sa izmoljenom podporom od K 800
će se ove godine urediti u Berseču uzorni
maslinik. U klastrenju maslina je podu-
čavao u Mošćenicama jedan pizanski kla-
stiroc. Stela samo što ga svi nisu mogli
razumjeti, jer je samo talijanski govorio.

Posredovalo se kod nabave umjetnog
gnoja za sve članove.

Govedju nasakočna postaju u Berseču
bila je izna više godina napokon providjena
izvrstnim bikom nalične pasmine. Bilo se
dobilo jednog takovog bika i za novu nas-
kočnu postaju u Lovranu, al je on zali-
žbože obolio i moralo ga se ubiti i pro-
dati.

Naumljeno tri postaje sa nerastima,
što ih se bilo nije se moglo ustanoviti,
jer ih nitko nije htio primiti, te ih se
ustupilo podgradskoj zadrugi.

Na 23. oktobra 1907. se držala u
Kastvu izložba govedjega blaga, koja je
krasno uspjela, ali blaga iz našega područja
nije bilo. Uzrok je tomu samo daljina.

Do naumljena ustrojjenja društva za
osiguranje goveda i uljarske zadruge, za
koje se je bilo priredilo sve što je trebalo
nije došlo, jer se prijavilo malo članova.

Članova je imala zadruga koncem go-
dine 192, a spisa primljenih i poslanih
bilo je 111.

Ovo su izvješće članovi primili bez
razpravke do znanja.

Za tim je blagajnik g. Vinko Mav-
ričić pročita obračun za godinu 1907, koji
se zatvara sa K 5027.82 izdatka i toliko
primitka. Iza razjašnjenja danih po Dr.
M. Trinajetiću budo ovaj potvrđen.

Isti blagajnik pročita proračun za
tekuću godinu kako ga odbor predlaže te
bude i ovaj prihvaćen sa K 2710 primitka
i toliko izdatka.

Kod točke slučajnih predloga bio je
primljen predlog Jurja Barkovića, da pošto
se je floskera pojavila već i u Martini
i Berseču, nek se loze iz zadružnog vrtla ne
prodaju drugim, dok se ne budu članovi
poslužili, samo da se ovi svi na dob u
prijava.

Bio je također primljen predlog Dra.
M. Trinajetića, da se i naša zadruga pri-
druži predstavi obćine i zadruge kastav-
ske, koje su obzirom na otegoćeni pro-
met blagom između naše strane i Hrvat-
ske, pitale, da se imenuje još jedan živi-
nar za naše krajeve. Uz ovaj predlog bio
je primljen i dodatak podpredsjednika
Frana Skalamera, da se molli, neka c. kr.
živinar obadje u Voloskom blago dovo-
dono iz Hrvatske, kada ono prodje onuda
a ne da zato dodje u selo i u kuću kupca.

Isti je primljen predlog Frana Skala-
mera, da se molli, neka bude dana sol uz
anižonu cijenu i za solenje svlnjetina, kako
ju se daje za solenje ribe.

Pošto nitko više ne zamoli rieči, us-
tano g. Kaž. Jelusić, da se zahvali na po-
zdravu i poručil pozdrav gospodara kas-
tavskih. Članovi mu odvratlase sa živio!-
cima.

Za njim ustano g. zastupnik profesor
Spinčić te se zahvali na pozdravu i izi-
kne zaslug, što si ih je za ovaj kraj ste-
kao podpredsjednik zadruge, g. Fran Skala-
mera, radec već evo dvadeset i pet go-
dina na javnom polju kako obćinski zas-
tupnik i savjetnik i župnik, kao član i
podpredsjednik zadruge, kao član cestov-
nog odbora i kao bivši član zem. gosp.
vijeća. Navede sve što je on njemu, kao
zastupniku, pisao za potrebe ovoga kraja
i što je sve u tom pogledu poduzeo i iz-
poslovao. Njemu na čast predaje za za-
družne svrhe K 20.

Skupština poprali sa burnim živo
rieči zastupnikove, a predsjednik mu se
pridruži i zahvali se na poklonjenom daru.

Iza toga tajnik Dr. M. Trinajetić po-
tanko protumačil odredbe novoga vinskoga
zakona, a zatim također ustanove zemaljs-
skog zavoda za osiguranje goveda. Pošto
nije uspjelo ustrojiti posebnog društva za
osiguranje goveda za naš kraj i pošto je
nade, da će iz provedenih koraka za po-
mirbu narednosti u našoj pokrajini, nes-
tati onih razloga, sbog kojih su naši zas-
tupnici u saboru govorili i glasovali proti
ustrojenju toga zavoda, to bi on bio
milionja, da i naši gospodari stanu osig-
uravati svoja goveda kod toga zavoda. Jer-
tinjega osiguranja nije moguće naći, ni
steći nigdje.

Poslije toga bude zdrlicom podloženo
12 skara, 12 noževa Kund, tri pilice, ča-
tiri kosira i jedan nož.

Predsjednik zaključil skupštinu u 1 1/2
sat i zaželil dobru ljetinu.

Koparski kotar:

Piran, 4. V. 1908.

Protil očekivanju združeni liberalaca
i socijalista u Piranu pobediila je u III.
tjelu za obćinsko zastupstvo talijanska
pučka stranka. Ovo je prvi put što dolazi
ta stranka u novo obćinsko zastupstvo sa
10 svojih zastupnika. Za tu stranku gla-
sovala je i većina naših izbornika iz iz-
vanjskih ili poroznih obćina, koji imadu
pravo zahtjevati, da se novoizabrani zas-
tupnici III. tjela u zastupstvu zauzmu
za njihove pravde opravdane tražbino.

U I. i II. tjelu pobijediila je liberalno-
socijalistička stranka, kako se je obćenito
i očekivalo.

Roš, 3. 5. 1908.

Glavna skupština ročke podružnice
„Družbe sv. Cirila i Metoda“ održavat će
se u nedelju dne 9. maja u selu Nugi kod
Roča uz obćajni dnovni red. Poslije skup-
štine bit će veliki pučki ples. Pozivaju se
biti vanjski rodojubi, da nas počaste
svojim posjetom.

U noći između 30. aprila i 1. maja
htio je pohoditi ovdješnji poštanski ured
nemio gost. Izročao je na vratima ureda
dosta veliku lukaju, nu nije dospio, da
krajdu izvede, pošto mu valda nedostajalo
vremena. Bit će da nije imao dobrog oru-
dja kao što ga žnadu prikrbiti njegovi
građski kolegi, te je sa započetom radnjom
morao prestat prije nego ju je mogao do
kraja izvesti.

Razne viesti.

† Franjo Steidl.

Nedavno je umro u Trstu Franjo
Steidl, koji je stanovao neko vrijeme kod
svoje sestre u Trstu. Njega je proko noću
udarila kap. Njegova je smrt prošla skoro
neopaženo, jer nije nijedna naša novina
bila o smrti obavještena, promda pokojnik
ne samo imao prillično poznanstva u naš-
tim krajevima, već si je, što je glavno,
stekao i dosta zaslug za hrvatsku stvar u
Istri. Pokojnik je bio činovničkog roda.
Roditelji su mu dugo boravili u Voloskom,
ali su kasnije bili promješteni u Seznanu
kraj Trsta, gdje im a rodio sin Franjo.
Već za svoje mladosti čutio se osvjedočenim
Hrvatom, te je kao takav već u svojoj dva-
deset i drugoj godini stupio u tajničku slu-
žbu kod obćine Kastav. U ono se vrijeme
kod svih naših obćina u Istri uredovalo ta-
lijanski, jedino se ono, što se moralo raz-
glašiti narodu, sastavljalo i u hrvatskom
jeziku.

Steidlu se nije sviđjalo to omaloža-
vanje narodnog jezika, te je njegova živa
zolja bila, da se tomu učini već jednom
kraj. Toj svojoj misli davao je svuda oduska
a naročito u svojem vatrenom govoru, što
ga držao prigodom prvog istarskog Sabora,
koji se održavao dne 21. ožujka 1871.,
na briegu kod crkvice sv. Mihovila izpod
Kastva. On je bio glavni pokretač Tabora,
a u znak priznanja izabrao ga skupljeni
narod predsjednikom tog sastanka. U svom
govoru, što ga je tom prigodom držao,
pozvao je narod, neka se otrase tuđin-
štine, te neka svakom zgodom i svuda
traži svoja prava, a ponajpače neka zaht-
jeva, da se u njegovim obćinama uređuju
u njegovom jeziku, kako bi to odgovaralo
duhu vremena. Narod se jednodušno oda-
zvalo tom pozivu, te je posljedica bila, da
je za kratko vrijeme zamjenio naš jezik
tuđi talijanski, koji je bio polovicom proš-
loga vjeka umjetno nametnut kastavskoj
obćini. Tako je počela kastavska obćina
prva u Istri uređovati našim jezikom, za
kojim su se primjerom povudjale polngano
i druge obćine širom Istre. Pok. Franjo
Steidl bio je i među osnivačim hrvatske
čitaonice u Kastvu, koja se osnovala
god. 1866. To je bila prva hrvatska čita-
onica u Istri, kojoj je bio pokojnik ne
samo rovan i odan član, već i dugogodi-
šnji uzorni tajnik. Što je čitaonica u sva-
kom pogledu napredovala, to se ima pri-
pisati Steidlovu agilitosti. Što je društvo
okupilo oko sebe prilličan broj članova,
što su društvene zabave vazda izvrstno iz-
padale, to je u prvom redu njegova za-
sluga. Kastavska je čitaonica pod njegovim
tajništvom ne samo dolično izpunjavala
svoju mislju budućil okolni narod iz narod-
nog sna, već je služila i drugim rodojubi-
tima duž Istre uzorom čitaonice, te raz-
sadnice hrvatske misli u onda zapuštenoj
Istri. Za svog boravka u Kastvu oženio se
Steidl sa Mariju, kcer tadašnjeg načelnika

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadržano, koji uplaćuju sadržajnih dionova jedan ili više
po krana so.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije dan to
dionu bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 2000 K bez predhodnog
odkasa, a iznose od 2000 K
ako se nije kod uložanja suglasno ustanovio veći ili manji rok an
odkasa, na odkas od 3 dana.

Zajmovo (posude) daje samo zadržarom, i to na hipoteku
i sadržajce na garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati
poslije podne; u nedjelju i blagdane
zatvoreno.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u vialo Carrara vlastita
kuda (Narodni Dom) prvi pod desno, gdje se
dobivaju publicke informacije.

Ravnateljstvo.

Širite „NAŠU SLOGU“.

U interesu vinogradara!

Upozoruje se gospodarske zadruge, posjednike i irgoce da je glavno
skladište za prodaju u Primorju poznatog

Sumpora specijaliteta Albani kod Pesaro

[vlastništvo

Sumpornih ruda Trezza-Albani-Romagna

pojavljeno isključivo tvrdki

Paolo Rocco e Nipoti Trst i Rovinj

Za cene i obavjesti obratiti se jedino navedenoj tvrdki ili njezinim opu-
novlastnicima u Poreču gospodinu Egidio Rocco, a u Rovinju u gospodinu
Antonio Blondi.

Dvostruki elektro-magnetički

KRIŽ ili ZVIEZDA

R. B. broj 86967.

Telefon. br. 45—22.

Jest elektro-magnetičkim matelima sastavljeni stroj,
koji kod ulaga, reuma, asine (težak dšanja), ne-
spavanja, zujenja u uhu, neuragije, glavobolje (mi-
grane) kucanja srca, zubobolje, muške slabosti,
studen ruku i nogu, padalice (epilepsije), mokrenja
postelje, najnosti, nevjestic, napuhlosti, drhtanja
na tjele, lnušence ekopdane sa holešču hrhta, blie-
dila (malokrvnosti), želučabnih grčeva, bezidečnosti,
ischiasa, ponokrvnosti, svih udalnih grčeva, hupo-
chondrie, želučabnih grčeva, hémorrhoida, kao i kod
svobće slabosti lita stuzi kao nezadržljivo sred-
stvo, poslije elektro-magnetička struja cionim naj-
nim tjelel djeleuje, čine se rečene bolesti u naj-
kraćem vremenu izliče.

Poznato je, da lličnici kod navedenih bolesti
višekratno elektrizovanje tjele upotrebljuju, ali ipak
na taj način, da jaka struja samo prolazno i po-
vremenom kroz tjele prolazi, dočim naprotiv tomu
struja elektro-magnetičnog križa ili zvjezda R. B.
br. 86967, kako ja fur rečeno, unajerenim načinom
naprekidno na tjele djeluje, što svakako bržem
izličenju dovodi, nego li prvi postupak. — Do 20

godina stare bolesti izličane su sa mojim strojem
poslije 10 izličenih sa mojim strojem R. B. broj
86967 izražene zahvale kao i od odlučnijih slojera
izdane svjedocbe i priznanice iz svijta strana svijeta
pohranjeno su u mojoj pismohrani, gdje stoje svaka-
komu u svako doba na uvid. **GDJE NVEDAN LIJEK
NIJE POMOGAO, MOLIM POKUŠATI MOJ STROJ,** jer
je to sigurno sredstvo protiv gore navedenih bole-
stima, a onaj bolestnik, koji po mojem stroju nebi
bio izličen najduže u roku od 45 dana, dobiva
novac natrag.

Upoznajem osobito p. n. obširnost na to, da
se moj stroj ne smije zamjenjivati sa Voltinim, koji
je poradi svoga neuspjeha zabranjen u Njemačkoj
kao i u Austro-Ugarskoj, dočim moj dvostruki
elektro-magnetički križ ili zvjezda R. B. br. 86967
suobito se hvatli i uživa vanrednu dopadnost poradi
svoje izvrsne ljekovitosti.

MALI STROJ STOJI 6 K. Rabiti ga mogu samo djeca
i jako slabe gospodje.

VELIKI STROJ STOJI 8 K. Rabi se kod ostarjelih 20
godis. kroničnih bolesnih.

Dopisivanje i naručbe obavljaju se i u hrvat-
skom jeziku. Pouzdoem ili ako se novac unapred po-
šalje, razaslije glavna prodavaona za tu i linozomstvo.

ALBERT MÜLLER,

Budimpešta, V/41. Kolar,

Vadaaz-ulica br. 34.

POZIV

redovitu „Glavnu Skupštinu“
Gospodarskog društva u Sv. Marliar kod
Buzola, koja će se držati u nedjelju 24.
svibnja u 2 sata po podne u prostorijama
istog društva.

DNEVNI RED:

1. Čitanje i odobrenje zapisnika zadnje
glavne skupštine;
2. Izvještaj upravnog odbora i nad-
zorstva;
3. Potvrđenje godišnjeg računa za go-
dinu 1907;
4. Izbor nadzornog odbora;
5. Slučajni prijedlozi.

Upravni odbor.

Ovce

na prodaju.

U selu Stefani sv. Matej
na Kastavštini imade se za
prodati 30 glava ovaca,
koji želi kupiti, može doći
vidjeti u isto selo.

Želite li

da Vam pošljem moj
ilustrovani cjenik sa
preko 100 slika.
Osiguraočja (garan-
cija) za više godina.
Svaku neoštećenu
stvar primam natrag
a novac vraćam.

Žepna remontoir ura od nikela for. 1.55
Amerik. zlata double ura . . . . . 5.—
Kuhinjski sat 1.20
Budilica sat 1.20
Budilica u noći svjetleća 1.50
Budilica sa dva zvončica 1.75

Mih. Horovitz,
Krakov, Dietlgasse 57/45.

Prva slavenska tvornica ura za torjave

Franjo Moravus,

BRNO. Nova ulica 25. MORAVSKA.

tvori i razaslije
ure za crkvene zvoniko,
dvorce, škole, tvornice,
— vječnice, ljetnikove —
samo u izvrstnoj izradbi vrlo
jeftino.

Čuvane nadzorne ure.

Oteniti šalju se na zahtjev badava.

Najviše odlikovanje za izvrstno proizvodo.

IZVOZ

Jeftino česko

PERJE

za krevete

5 kg. novo čihano K 960, boja K 12—
biele pahuljice čihane, 18— . . . 24—
kao aneg bele pahu.

Ulice čihane . . . 30— . . . 36—
razaslije se franko pouzdoem.
Zamjenjuje se i prima natrag uz naknadu
tovar. troska.

Benedikt Sachscl, Lobes, br. 259
pošta PILSEN, Česka.

Pazite na djecu!

Kad su vam ranjava ili imadu krasit
osip, crvenilo na koži ili bud kakovo neq
čistoće na tjele, upotrijebite izvrstnu mas
zakonom zastlicenu iz ljekarne Pečić sadi
dr. B. Vouk — Zagreb. Djeluje najuspješ-
nije kod svake vrsti rana (rezotine, ogre-
bine, opekline itd.), kod prekomjerneq
znojavanja noguh i tjele ta nebi smjela ni
jedna kuća biti bez glasovite

masti za djecu.

Čuvajte se patvorina!

Očijena kutija K — 00

Dobiva se u svim ljekarnama.

Glavno skladište:

Ljekarna PEČIĆ sada dr. B. Vouk
ZAGREB.

Želudčane kapljice

prje zvane i poznate pod imenom

Markove kapljice

sredstvo protiv slabosti želuca, imenito protiv po-
znanikanja tuka za jelo, protiv grlica i grčovina u
želudcu i trbuhu, protiv sadutosti od vjetрова.
Poslije težkog masnog ili prooblnog jela podupiru
naravnu probavu. i tucet 4 K, 5 tuceta 17 K,
10 tuceta 32 K, franko postavljenno na svaku poštu.

IZVOZ

Molim izvolite mi poslati još 12 botica
želudčanih kapljica jer mi nužno treba poštu
na ment upravo čudotvoro. Božo Fazlić, Kaništari
Molim pošaljite mi jedan tucet kapljica pošto
pošto sam uvjeren ved kod prijateljskih naroda da
djeluju izvrsno, to ču svakom zgodom iste mojim
prijateljima preporučiti. — Ovakovili dopisa, koje
ne mogu sve ovdje navesti imadem još mnogo,
te stoje svakome na uvid.
Ove kapljice pripravlja samo Gradska ljekarna u
Zagrebu, pak zato treba kod naručbe pisati točno
na adresu:

Gradska ljekarna Zagreb,
polag trga sv. Marka 20.

Svakovrstne slamnate šešire.

Preporučam se slav.
općinstvu i gosp. trgovcem,
da imadem trgovinu

slamnatih šešira
na malo i veliko.

Ciene umjerene.

Točna podvorba.

Cienik na zahtjev badava.

FRANJO CESAR, v Stoh,

pošta Domžale kod Ljubljane.

Niže podpisani javljam sl. općinstvu grada Pazina i okolice, da sam preuredio moj

Dučan manifakturne robe i krojačnicu

tako, da sada mogu držati na skladištu veliki izbor svakovrstne robe za gospodje, gospodu i
djecu. Sva roba je proizvod domaćih tvornica što jamčim za dobru vrat i nisku cijenu.

Držim uvijek na skladištu muških gotovih odijela svake veličine i vrsti.

Rodoljubi kupujte lipin znak! Isti razaslijem franko pouzdoem.

Za što mnogobrojnjiji posjet, preporuča se

Marko Zović

„Narodni Dom“ - PAZIN.